

MERKEZİ KAYIT İSTANBUL

KURUMSAL YÖNETİM OLGUNLUK DÜZEYİ HESAPLAMA KURALLARI



MERKEZİ KAYIT
İSTANBUL

İÇİNDEKİLER

1. AMAÇ	3
2. TANIMLAR	3
3. GENEL KURALLAR	4
3.1. Kapsam	4
3.3. KYOD Hesaplanma ve Yayınlanma Periyodu	4
3.4. Hesaplamaların Başlandığı Dönem	4
4. HESAPLAMA YÖNTEMİ	5
4.1. KYOD Hesaplama Yöntem ve Kuralları	5
4.2. KYOD Hesaplama Formülü	7
4.3. KYOD Hesaplama Örneği	9
5. KYOD HESAPLAMALARI TAKİP VE YÖNETİMİ	9

1. AMAÇ

Kurumsal Yönetim Olgunluk Düzeyleri, payları Borsa İstanbul A.Ş.'de (BIST) işlem gören ve Kurumsal Yönetim Tebliği kapsamında KAP'a Kurumsal Yönetim Uyum Raporu gönderen şirketlerin sektörel bazda ve toplu olarak kurumsal yönetim olgunluklarını ölçmek amacıyla hesaplanmaktadır.

2. TANIMLAR

KAP: Sermaye piyasası ve Borsa mevzuatı uyarınca kamuya açıklanması gerekli bildirimlerin elektronik imzalı olarak iletildiği ve kamuya duyurulduğu elektronik sistem olan Kamuyu Aydınlatma Platformu'nu,

Kurumsal Yönetim Uyum Raporu (KYUR): Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri kapsamında yıllık olarak KAP'a gönderilen ve gönüllü ilkelere uyum durumunun raporlandığı dokümanı,

KYOD: Kurumsal Yönetim Olgunluk Düzeyi'ni,

SPK: Sermaye Piyasası Kurulu'nu,

Tebliğ: Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği'ni

ifade eder.

3. GENEL KURALLAR

3.1. Kapsam

Payları Borsa İstanbul Pay Piyasasında işlem gören ve Tebliğ kapsamında kurumsal yönetim raporlamasına tabi şirketler hesaplama kapsamındadır.

Aşağıdaki şirketler kapsam dışındadır:

- SPK düzenlemeleri kapsamında yabancı sermaye piyasası aracı ihraççısı statüsünde olan şirketler,
- Özel hesap dönemine sahip şirketler.

Ayrıca, verilerin eksik yayınlanması nedeniyle bölümlere ilişkin KYOD değeri hesaplanamayan şirketler de hesaplamalara dahil edilmez.

3.3. KYOD Hesaplanma ve Yayınlanma Periyodu

Kurumsal Yönetim Olgunluk Düzeyleri, yıllık finansal tabloların KAP'a son gönderim tarihini takiben, yılda bir defa hesaplanır ve Nisan ayı sonu itibariyle yayınlanır (Yıllık finansal raporların son gönderim tarihi ile ilgili SPK tarafından bir değişiklik yapılmasına bağlı olarak yayın tarihi de değişebilir). KYUR'larda yapılan değişiklikler ve yıl içinde ilave olarak yayınlanmış KYUR'lar dikkate alınarak, takip eden yılın Ocak ayı sonunda, ilan edilen değerlerde güncelleme yapılır.

3.4. Hesaplamaların Başlandığı Dönem

Kurumsal Yönetim Olgunluk Düzeyleri, KYUR'ların 2018 yılı verilerinin analiz edilebilir formatta ilk olarak ilan edilmeye başlandığı 2019 yılından itibaren hesaplanmıştır.

4. HESAPLAMA YÖNTEMİ

4.1. KYOD Hesaplama Yöntem ve Kuralları

- KYUR, 4 bölüm ve toplam 68 ilkeden oluşmaktadır. Bölümler ve içerdiği ilke sayıları ile SPK'nın 01.02.2013 tarih ve 4/105 sayılı İlke Kararı ile kurumsal yönetim derecelendirmesi kapsamında bölümler için belirlediği ağırlıklar aşağıya çıkarılmıştır.

Bölüm Adı	İlke Sayısı	Ağırlık (%)
Pay Sahipleri	17	25
Kamuyu Aydınlatma	5	25
Menfaat Sahipleri	21	15
Yönetim Kurulu	25	35

- Her ilkenin uygulanmasına yönelik olarak "Evet", "Hayır", "Kısmen", "Muaf" ve "İlgisiz" olarak 5 farklı cevaptan birisi verilmektedir.
- KYOD hesaplanmasında, verilen cevapların değerlendirilmesinde 3'lü Likert kullanılmaktadır. Bu kapsamda her bir ilke için verilen cevap, "Evet" ise 100, "Kısmen" ise 66,66, "Hayır" ise 33,33 olarak notlanmaktadır, "Muaf" ve "İlgisiz" ise notlandırılmamaktadır.
- Her şirket için ilke notlarının ortalaması alınarak bölüm notları hesaplanır.
- Bölüm notları, bölümlerin ağırlıklarıyla çarpılarak bölümün ağırlıklı notu bulunur.
- Ağırlıklı notların toplanması ile şirketin KYOD değeri belirlenir.
- Kapsam dahilinde olan şirketlerin ortalaması alınarak o yıla ilişkin KYOD değeri hem genel olarak hem de sektörler ve bölümler itibariyle hesaplanır.
- KYOD, maksimum 100, minimum 33,33 değerini alabilir.
- KYOD hesaplanmasında, hesaplama tarihi itibariyle KAP'ta kamuya açıklanmış KYUR verileri kullanılır. Hesaplanma tarihine kadar yapılan düzeltmeler dikkate alınır,

ancak KYOD ilanından sonra yapılan düzeltmeler, ek süre alınması, raporun geç açıklanması gibi sebeplerle KYOD hesaplandıktan sonra ilan edilen raporlara ilişkin geriye dönük yeni bir hesaplama, 3.3. madde hükmü saklı kalmak kaydıyla, yapılmaz.

- KYOD, virgülden sonra iki hane olarak hesaplanır ve ilan edilir.

4.2. KYOD Hesaplama Formülü

Kurumsal Yönetim Olgunluk Düzeyi hesaplamasında, "Kurumsal Yönetim Olgunluk Düzeyini Etkileyen Faktörler ve Dijital Olgunluk Düzeyinin Analizi: Borsa İstanbul'da İşlem Gören Şirketler Üzerine Araştırma" konulu doktora tezinde geliştirilen "Kurumsal Yönetim Olgunluk Endeksi Modeli" kullanılmıştır. ¹

Kurumsal Yönetim Olgunluk Düzeyi ölçümüne ilişkin hesaplamalar aşağıdaki şekilde yapılmaktadır.

$$BN_{(k)} = \left(\frac{\sum_{i=1}^n \dot{IN}_{(i)}}{n} \right)$$
$$BN_{(k)} = \left(\frac{\sum_{i=1}^n \dot{IN}_{(i)}}{n} \right)$$

$BN_{(k)}$: Şirketinin k Bölüm Notu
 $\dot{IN}_{(i)}$: Şirketinin i İlke Notu
n : Bölümdeki Notlanan İlke Sayısı
k : İlgili bölüm

$$KYOD_{(i)} = (0,25 * BN_{(1,i)}) + (0,25 * BN_{(2,i)}) + (0,15 * BN_{(3,i)}) + (0,35 * BN_{(4,i)})$$

$KYOD_{(i)}$: (i) şirketinin Kurumsal Yönetim Olgunluk Düzeyi
 $BN_{(1,i)}$: (i) şirketinin Pay Sahipleri Bölüm Notu
 $BN_{(2,i)}$: (i) şirketinin Kamuyu Aydınlatma Bölüm Notu
 $BN_{(3,i)}$: (i) şirketinin Menfaat Sahipleri Bölüm Notu
 $BN_{(4,i)}$: (i) şirketinin Yönetim Kurulu Bölüm Notu

$$KYOD_{(t)} = \left(\frac{\sum_{i=1}^n KYOD_{(i,t)}}{n} \right)$$

$KYOD_{(t)}$: Genel ya da ilgili sektör için t yılındaki Kurumsal Yönetim Olgunluk Düzeyi
 $KYOD_{(i,t)}$: (i) şirketinin t yılındaki Kurumsal Yönetim Olgunluk Düzeyi
t : KYOD hesaplamasının yapıldığı yıl
n : KYOD hesaplaması yapılan kapsamda (genel ya da ilgili sektör) yer alan şirket sayısı

¹ Arıkan, E.(2022), *Kurumsal Yönetim Olgunluk Düzeyini Etkileyen Faktörler ve Dijital Olgunluk Düzeyinin Analizi: Borsa İstanbul'da İşlem Gören Şirketler Üzerine Araştırma*. (Haziran 2023) <https://www.vap.org.tr/sites/default/files/2023-05/kurumsal-yonetim-olgunluk-doktora-tezi-2022.pdf>.

$$KYOD_{(t,k)} = \left(\frac{\sum_{i=1}^n BN_{(i,t,k)}}{n} \right)$$

$KYOD_{(t,k)}$: İlgili bölüm için t yılındaki Kurumsal Yönetim Olgunluk Düzeyi

$BN_{(i,t,k)}$: i Şirketinin t yılındaki k Bölüm Notu

t : KYOD hesaplamasının yapıldığı yıl

n : KYOD hesaplaması yapılan bölüm kapsamında yer alan şirket sayısı

k : İlgili bölüm

4.3. KYOD Hesaplama Örneği

Şirket	Pay Sahipleri Notu	Kamuyu Aydınlatma Notu	Menfaat Sahipleri Notu	Yönetim Kurulu Notu	Şirket Notu
A	90	97	95	89	$90*0,25 + 97*0,25 + 95*0,15 + 89*0,35 = 92,15$
B	85	90	88	92	$85*0,25 + 90*0,25 + 88*0,15 + 92*0,35 = 89,15$
C	77	80	75	72	$77*0,25 + 80*0,25 + 75*0,15 + 72*0,35 = 75,70$
D	95	92	90	88	$95*0,25 + 92*0,25 + 90*0,15 + 88*0,35 = 91,05$
E	100	95	98	93	$100*0,25 + 95*0,25 + 98*0,15 + 93*0,35 = 96,00$
F	50	67	56	54	$50*0,25 + 67*0,25 + 56*0,15 + 54*0,35 = 56,55$
G	82	80	90	85	$82*0,25 + 80*0,25 + 90*0,15 + 85*0,35 = 83,75$
KYOD DEĞERİ (ORTALAMA)					83,48

5. KYOD HESAPLAMALARI TAKİP VE YÖNETİMİ

KYOD hesaplanmasına yönelik işlemler KAP'ın işletiminden sorumlu Direktörlük tarafından yürütülür.

Kurumsal Yönetim Olgunluk Düzeyi Hesaplama Kurallarında düzenlenmemiş hususlarda uygulama, Merkezi Kayıt Kuruluşu Genel Müdürlüğü tarafından belirlenir.

Kurumsal Yönetim Olgunluk Düzeyine ilişkin her türlü sorunuz için kapdestek@mkk.com.tr adresine başvurabilirsiniz.